

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáš Pišvejce (soudce zpravodaj), soudce Mgr. Alexandra Krysla a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobkyně: D. T. H., bytem X

zastoupená advokátem Mgr. Markem Sedlákem, sídlem Příkop 8,
Brno

proti

žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, sídlem nám.
Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 6. 2020, č. j. MV-71634-4/SO-2020,

takto:

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 11. 6. 2020, č. j. MV-

71634-4/SO-2020 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno usnesení rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 18. 3. 2020, č. j. OAM-18844-12/TP-2019 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), jímž bylo podle ustanovení § 169r odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců zastaveno řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu na území České republiky podané podle ustanovení § 87h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

II.

Žaloba

2. Žalobkyně usiluje o trvalý pobyt po 5 letech oprávněného pobytu na území ČR podle Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003 (dále jen „Směrnice 1“), o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty. Směrnice 1 byla do zákona č. 326/1999 Sb. transponována § 68 daného zákona. Jakožto rodinná příslušnice českého občana však žalobkyně svoje práva vyplývající ze Směrnice 1 nemůže uplatňovat podáním žádosti o trvalý pobyt podle § 68 zákona, protože se na ni vztahuje výluka uvedená v § 65/zákona o pobytu cizinců. Svoje práva ze Směrnice 1 může uplatňovat pouze podáním žádosti o trvalý pobyt podle § 87h/1 písm. a) zákona, které upravuje trvalý pobyt po 5 letech oprávněného pobytu na území rodinných příslušníků občanů EU. Toto ustanovení je transpozicí Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 04. 2004 (dále jen „Směrnice 2“), o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. Obě Směrnice obsahují pro členské státy procesní pravidla, která stanoví, v jakých případech je členský stát oprávněn žádosti nevyhovět. Důvody zastavení řízení uvedené v § 169r /1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb. nelze podřadit pod žádnou ze situací, kdy podle obou Směrnic je členský stát oprávněn žádosti nevyhovět. Prvoinstanční orgán proto pro rozpor tohoto ustanovení s právem Unie nebyl oprávněn podle něj řízení zastavit.
3. Z žádného ustanovení obou Směrnic není možno dovodit oprávnění příslušných orgánů členského státu odeprít práva vyplývající ze kterékoli z nich pouze proto, že stejná žádost již jednou byla zamítnuta. To by totiž bránilo tomu, aby znovu totožnou žádost podali cizinci, kteří zmeškali lhůtu pro podání odvolání, nepodali správní žalobu, popřípadě proti zamítavému rozhodnutí o první žádosti nebrojili z jakéhokoli důvodu, což mohou být i důvody zdravotní, finanční atd. Cizinec, kterému byla první žádost zamítnuta, může chtít podat znovu totožnou žádost také v případě, kdy se změnil rozhodovací praxe správního orgánu nebo judikatura správních soudů. Rovněž takovému cizinci § 169r/1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb. brání v uplatnění práv zaručených oběma Směrnicemi. Uvedenou argumentaci žalobkyně uplatnila i v bodě 1) svého odvolání a trvá na ní jako na žalobní námitce i v této žalobě.
4. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný na tuto odvolací argumentaci v napadeném rozhodnutí přezkoumatelně nereagoval. Ve druhém odstavci na straně 5 napadeného rozhodnutí pouze uvádí, že žalobkyni nic nebrání v podání nové žádosti, ale nesmí se jednat o totožnou žádost s obsahově stejnými doklady. Odvolací námitka žalobkyně však byla, že ze Směrnic nevyplývá oprávnění členských států omezovat opětovné podání zcela totožné žádosti. Nikdo totiž nemůže vyloučit, že opakované žádosti bude vyhověno.
5. Žalobkyně dále namítá, že ustanovení § 169r odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb. je protiústavní, odporuje čl. 36/1 Listiny základních práv a svobod. Je v rozporu s tímto ústavně zaručeným právem, aby právní úprava vylučovala opětovné podání totožné

žádosti pouze proto, že neobsahuje žádné nové skutečnosti. Z práva domáhat se stanoveným postupem svých práv u příslušných orgánů jsou tak vyloučeni všichni, kdo totožnou žádost již jednou podali i v případě, kdy po rozhodnutí o předchozí žádosti příslušný orgán změnil svoji rozhodovací praxi nebo i v případě, kdy předchozí rozhodnutí správního orgánu bylo nezákonné a žadatel se z nějakého důvodu proti němu nebránil odvoláním. Uvedenou argumentaci žalobkyně uplatnila i v bodě 2) svého odvolání a trvá na ní jako na žalobní námitce i v této žalobě.

6. Žalobkyně namítá, že § 169r/1 písm. e) z. č. 326/1999 Sb. činí překážku věci rozhodnuté ze zamítavého rozhodnutí. Taková právní úprava je v Českém právním řádu ojedinělá. Existují pouze některé právní předpisy, které umožňují podání opakované žádosti až po uplynutí určité doby. Z úvah žalované vyplývá, že si uvědomuje, že cizinec, který se z jakéhokoli důvodu neodvolá proti zamítnutí žádosti o pobyt nebo nepodá správní žalobu, ztrácí možnost podat opětovně totožnou žádost bez ohledu na to, že z hlediska hmotného práva by totožné žádosti mohlo být vyhověno, a to buď z důvodu nezákonnosti zamítnutí první žádosti nebo z důvodu změny zákona či rozhodovací praxe nebo judikatury. Podle žalobkyně se nepochybně jedná o omezení základního práva uvedeného v čl. 36/1 Listiny. Účel § 169r/1 písm. e) z. č. 326/1999 Sb. v citované pasáži žalovaná uvádí slovy ...aby se opakovaně nepodávaly žádosti, které budou v řízení o nich vedené, zamítnuty. Je zjevné, že účelem zákona je zde komfort správních orgánů, který je upřednostněn před právem vyplývajícím z čl. 36/1 Listiny. Není možno automaticky předpokládat, že opakovaně podaná totožná žádosti bude znovu zamítnuta. Proto není možno omezit na základě tohoto nesprávného předpokladu ústavně zaručené právo.
7. Žalobkyně dále namítá, že ze systematického výkladu § 169r odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb. je možno dovodit, že se nevztahuje na rodinné příslušníky občanů EU, protože neřeší situaci opakovaných žádostí o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinných příslušníků občanů EU. Z toho lze dovodit, že se nevztahuje na žádné žádosti o pobyt rodinných příslušníků občanů EU. Vztahuje se proto pouze na žádosti o trvalý pobyt, které nejsou žádostmi rodinných příslušníků občanů EU. Uvedenou argumentaci žalobkyně uplatnila i v bodě 3) svého odvolání a trvá na ní jako na žalobní námitce i v této žalobě. Žalobkyně namítá, že úvahy žalované nejsou správné, výklad zákona je nelogický. Není logické, aby zákon umožňoval opakované podávání totožných žádostí o přechodný pobyt rodinných příslušníků občanů EU, ale zakazoval to v případě opakovaných žádostí rodinných příslušníků občanů EU o trvalý pobyt. Logičtější výklad je, že s ohledem na Směrnici 2 se § 169r/1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb. na rodinné příslušníky občanů EU vůbec nevztahuje a pokud se v něm hovoří o žádosti o trvalý pobyt, jde o žádosti cizinců, kteří nejsou rodinnými příslušníky občanů EU.
8. Žalobkyně závěrem namítá, že proti předchozím rozhodnutím o zamítnutí svých žádostí nepodala odvolání, protože se v problematice neorientuje a nevěděla jak se odvolat. Při porovnání obou rozhodnutí s aktuální judikaturou, týkající se obdobných případů, je však zřejmé, že by taková rozhodnutí v odvolání nebo při soudním přezkumu neobstála. Žalobkyně nemá jinou možnost jak sjednat nápravu než podat novou žádost a tentokrát využít všechny dostupné opravné prostředky. Jinak řečeno, hodlá využít svoje právo zaručené v čl. 36/1 Listiny základních práv a svobod a toto jí nemůže být upřeno zastavením řízení podle § 169r odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb. Uvedenou argumentaci žalobkyně uplatnila i v bodě 4) svého odvolání a trvá na ní jako na žalobní námitce i v této žalobě. Argumentaci žalované týkající se této otázky považuje žalobkyně

za potvrzení toho, že § 169r/1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb. dopadá i na cizince, kteří z jakéhokoli důvodu procesně nereagovali na zamítnutí první žádosti, ačkoli hmotněprávní podmínky povolení k pobytu splňují.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná ve svém vyjádření k podané žalobě plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a uvedla, že napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvoinstanční bylo vydáno v souladu s právními předpisy.

IV.

Posouzení věci soudem

10. Vzhledem k tomu, že žalovaná souhlasila s rozhodnutím o věci samé bez jednání a žalobce se i přes výzvu soudu ve lhůtě dvou týdnů nevyjádřil, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) o věci samé bez jednání.
11. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

V.

Rozhodnutí soudu

12. Žaloba není důvodná.
13. Podle § 169r odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců platí, že *„usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal opakovaně žádost o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, aniž uvedl nové skutečnosti, které nebyly předmětem řízení o jím dříve podané žádosti.“*
14. Pokud se jedná o námitku neústavnosti právě citovaného ustanovení, pak má soud ve shodě s ustálenou judikaturou správních soudů za to (viz např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2021, č. j. 8 A 15/2019- 25), že není důvodná. Dané ustanovení toliko vyjadřuje zásadu zákazu rozhodnutí v téže věci dvakrát. Ve správním řízení na žádost se tato zásada projevuje právě v tom, že správní orgán nemá rozhodovat vícekrát o té samé žádosti za těch samých okolností. Zdejší soud neshledává žádný přínos pro účastníka v postupu, podle kterého bude jeho žádost „dokolečka“ zamítána. Takový postup by pouze zatížil správní orgány a účastníkovi by nijak nepomohl. Tato zásada nijak neupírá účastníkovi jeho právo na spravedlivé posouzení jeho žádosti, k tomu ostatně došlo, a není důvodu, aby k němu docházelo opakovaně několikrát. Toto ustanovení je tak zcela v souladu s Ústavním pořádkem.
15. S žalobkyní soud obecně souhlasí v tom směru, že změna judikatury (popř. rozhodovací praxe správních orgánů) by odůvodňovala podání nové žádosti a jiné rozhodnutí o ní. Žalobkyně však ve své žádosti ani v žalobě netvrdí, že by v jejím případě ke změně praxe správního orgánu nebo judikatury došlo. Žalobní námitka je tak rovněž nedůvodná. Žalobkyně se mylí i v tom, když tvrdí, že shora citovaným ustanovením je jí znemožněno se bránit proti „nezákonnému“ rozhodnutí, proti němuž nebylo podáno odvolání. Je třeba si uvědomit, že tato argumentační linie popírá smysl a význam institutu právní moci -

vlastnosti správního rozhodnutí spočívající v jeho konečnosti, závaznosti a nezměnitelnosti. V případě, že proti provizornímu rozhodnutí nebylo podáno odvolání, je třeba na něj nahlížet jako na rozhodnutí zákonné.

16. Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobkyně opírající se o tvrzení, že zákon o pobytu cizinců je v rozporu se Směrnicí č. 2004/38/ES ze dne 29. 04. 2004 a se Směrnicí č. 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003, resp. že úvahy žalované na toto téma jsou nepřezkoumatelné. Žalovaná v napadeném rozhodnutí jasně uvedla (viz strana 5), že z žádného ustanovení těchto směrnic nevyplývá povinnost orgánů členského státu zabývat se opakovaně žádostí toho samého znění. Jedná se o zcela dostatečnou a zároveň správnou úvahu, se kterou se zdejší soud plně ztotožňuje.
17. Soud se neztotožnil s žalobkyní v tom, že ze systematického výkladu výše citovaného ustanovení je možno dovodit, že se nevztahuje na rodinné příslušníky občanů EU. Ve shodě s žalovanou má naopak za to, že z gramatického výkladu daného ustanovení je zcela zřejmé, že se vztahuje na všechna „řízení o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu“. Jelikož žalobkyně podala žádost o povolení k trvalému pobytu, správní orgány postupovaly správně, když aplikovaly § 169r odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců.
18. Žalobu soud shledal nedůvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VI.

Náklady řízení

19. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly, ani nepožadovala jejich náhradu, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 14. 3. 2022

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu